

Villu Kõve
Riigikohus

Teie 06.08.2021 nr 5-21-8/2

Meie .09.2021 nr 2-8/21-17/3

Arvamus põhiseaduslikkuse asja
nr 5-21-8 kohta

Austatud esimees

Olete pöördunud Riigikogu poole kirjaga, milles palute arvamust kollektiivlepingu seaduse (edaspidi *KLS*) § 4 lõike 4 kohta, tulenevalt Tartu Ringkonnakohtu käesoleva aasta 30. juuni otsusest tunnistada nimetatud säte tsiviilasjas nr 2-20-8755 põhiseadusega vastuolevaks olevaks. Riigikogu sotsiaalkomisjon arutas k.a 30. augusti erakorralisel istungil, kas *KLS* § 4 lõige 4 on kooskõlas PS §-dega 31 (ettevõtlusvabadus) ja 29 lõige 5 (ühinemisvabadus). Komisjoni liikmete arvamus on alljärgnev.

1. Õiguspärane on *KLS*-s sisalduv põhimõte, et kollektiivlepinguid võib laiendada, kuid lepingu tingimuste laiendamise kriteeriumite puudumine toob endaga kaasa ülemäära intensiivse riive ettevõtlusvabadusele ja ühinemisvabadusele. Sotsiaalkomisjon nõustub ringkonnakohtu otsuses toodud motivatsiooniga, et *KLS* § 4 lõige 4 on vastuolus põhiseadusega osas, milles seadus ei näe ette kriteeriumeid kollektiivlepingu tingimuste laiendamisele.

2. Riigikogu menetluses on kollektiivlepingu seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu numbriga 383. Eelnõuga kehtestatakse kollektiivlepingu tingimuste laiendamisele kriteeriumid, likvideerides kohtu tõstatatud puudused. Eelnõu võeti seadusena vastu k.a 13.septembril.

3. Eelnõuga number 383 täiendati *KLS*-i üleminekusättega (§ 17¹) – kõik kehtivate kollektiivlepingute laiendatud tingimused tuleb viia seadusega kooskõlla. Need kollektiivlepingu laiendatud tingimused, mis seadusele ei vasta, muutuvad tühiseks 2021.a 31.detsembril. Eelnevast tulenevalt teeb Riigikogu sotsiaalkomisjon Riigikohtule ettepaneku lükata kohtuotsuse jõustumine edasi ajani, mis arvestab eelnõuga 383 kehtestatud tähtaega ja kohustust viia kehtivad kollektiivlepingute laiendatud tingimused seadusega kooskõlla (*PSJKS* § 58 lõike 3).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Siret Kotka

Esimees

631 6495 sotsiaal.ametnik@riigikogu.ee